

Posudek bakalářské práce

Matěj Kabeláč: Vývoj vztahů mezi NATO a Ruskou federací po roce 1991

Autor předkládané bakalářské práce zkoumá vývoj vztahů mezi NATO a Ruskou federací po skončení studené války. Nejprve autor popisuje teoretické pozadí práce, kde se věnuje realistické teorii mezinárodních vztahů. Druhá kapitola se věnuje historickému vývoje Severoatlantické aliance. Podobně tak třetí část práce se zabývá přehledem dějin Sovětského svazu a postsovětského Ruska. Čtvrtá kapitola postupně mapuje vývoj vztahů mezi NATO a Ruskem skrze analýzu konfliktů, do který byly obě strany postupně zapojeny. Poslední část práce nabízí srovnání konfliktů probíraných v části předcházející.

Autorem zvolené téma je jistě aktuální a nosné, o to více vzhledem k probíhajícímu konfliktu na Ukrajině. Práce je logicky strukturována, ale již horší to je s jejím jazykovým podáním. Jazyková stránka práce je místy více než problematická, zejména jsou poměrně časté chyby v gramatice a stylistickém podání. Závažnější jsou však následující výhrady:

- a) Teoretické pozadí práce je dosti slabé. Autor sice stručně popisuje základní myšlenky realismu a neorealismu, ale nijak se nezabývá otázkou, proč realismus využívat, nebo jaké nabízí výhody oproti jiným teoretickým přístupům. Také je nutno říci, že v následujícím průběhu práce autor s předpoklady a predikcemi realistické teorie ohledně chování států v mezinárodním prostředí pracuje pouze minimálně, a tak celé teoretické východisko působí značně formalisticky.
- b) Autor se dle mého názoru zbytečně v částech dvě a tři zabývá historií NATO a Sovětského svazu. Samozřejmě, že nějaký historický přehled je na místě, ale pouze do té míry, jak nám to napomáhá při zodpovězení výzkumných otázek. Navíc v této historické části jsou zamíchány věci současné, kterým ale není věnován dostatečný prostor. Jedná se například o jednu z nejpálčivějších otázek posledních let a to rozšiřování NATO, kterému je v práci věnováno asi jeden a půl strany. Část týkající se SSSR a Ruské federace je v tomto ohledu přínosnější, ale i tak mohl autor věnovat Putinově vládě více než v práci se nacházející dvě strany. Autor rovněž nikde neproblematizuje fakt, že zatímco RF je jedním státem, NATO je samozřejmě vojenskou aliancí čítající mnoho členů, což samozřejmě činí její rozhodování komplikovanější než v případě Ruska.

- c) Dalším problematickým aspektem je práce se zdroji. Autor jich jistě mohl zařadit větší množství, a to zejména díky velkému množství literatury, který k tomuto tématu po roce 1989 vyšlo a vychází. Dále na mnoha místech práce se opakuje tatáž situace, kdy je vždy celý odstavec parafrází jednoho konkrétního zdroje, což činí danou pasáž práce zcela závislou pouze na velice úzké zdrojové základně. Navíc, jak se lze přesvědčit v případě elektronické kontroly práce na shodu s již vydanými texty, v práci je několik míst, které jsou převzaty doslova, a i když je uveden zdroj, zcela jistě se nejedná o pouhou parafrázi.
- d) Nakonec je třeba zdůraznit, že autorovo podání konfliktů v předposlední části práce je korektní, ale častokrát velice stručné a příliš čtenářům neumožňuje proniknout do leckdy komplikovaného vzniku a průběhu těchto vojenských střetů. Situaci ztěžuje rovněž fakt, že nikde v práci se nenachází skutečné opodstatnění výběru autorových případů a proč jsou právě tyto pro zodpovězení výzkumné otázky stěžejní či relevantní.

Předkládaná bakalářská práci sice dle mého názoru splňuje minimální požadavky kladené na úspěšně zvládnutou bakalářskou práci, nicméně zůstala daleko za svým potenciálem. Ke kvalitnějšímu výsledku práci chybí lepší jazykové podání, robustnější seznam literatury a v neposlední řadě lépe zvládnutý teoretický a metodologický základ. Přesto práci doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové 17. 5. 2022

Mgr. Stanislav Myšička, Ph.D.